

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
 Pol leta „ 2.20
 Četrt leta „ 1.10
 Pri oznanilih in tako tudi pri „po-
 lanicah“ se plačuje za navadno tristo-
 petdeset ur vrsto:
 8 kr. če se tiska 1 krat
 7 „ „ „ 2 „
 6 „ „ „ 3 „
 Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah na Starem trgu in v Nanski ulici in v prodajalnici Likarja v Somenških ulicah št. 10.

Dopisi naj se pošiljajo uredništvu, Via Mercato 12, naročnina pa opravištvu „Soča“, Via Seminario št. 10.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Določeno in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri upravništvu.

Katoliška načela

so svet preobrazila in bodo zopet pomagala na noge narodom, ki se jih oklenejo s srcem in v dejanji.

Do tega spoznanja so prišli uža marsikateri krogi, ki radi tega priporočajo, naj se širi in utrjuje katoliški duh med ljudstvom.

To je dobro in hvalevredno, pa ne zadostuje v dosedo zaželjenega namena, v prorojenje narodov in držav.

Človeška družba ni sestavljena samo z ljudstva, katero po največjem besednjaku imenujejo državljane, temveč tudi s postavodajalne in izvrševalne oblasti ter nje nositeljev.

Kdor hoče doseči prorojenje narodov, ne sme biti samo po ljudstvu in zatrjevati mu, kake dolžnosti ima v državi, marveč mora opominjati tudi postavodajalne in izvrševalne kroge na dolžnosti, katere imajo do ljudstva.

Katoliška načela ne poznajo samovolje „države“, temveč jej natanko odkazujejo meje, katerih ne sme prekoračiti, ako se noče postaviti v nasprotje s Kristovim raskom.

Če je dovoljeno židom na vseučiliščih, v knjigah in v časopisih razpravljati načela, po katerih naj se države vladajo, najbrže ne bo prepovedano katoliškemu učenjaku ali dostojanstveniku razpravljati in poudarjati, kaj zahteva katoliški katekizem od vladarjev in njihovih služabnikov do države.

Če se z ene strani želje vladajočih sprejemajo kot take, katerim je treba pridobiti „rešpekt“ v ljudstvu, trebalo bi pač tudi naravno in v državnih temeljnih zakonih priznane pravice ljudstva smatrati kot take, ki so priporočila in povdarjanja vredne nasproti vladajočim.

Najpriljavnejša pot, po kateri se morejo oznanovati v naših časih verska načela tudi takim, ki ne hodijo v cerkev, zdi se nam tista, katero hodijo židi v podjarmljenje krščanskega ljudstva, namreč čašnikarstvo.

Ako bo pisal katolišk mož o državi, je govoro, da „država“ bo to brala.

Kakor se narodi v listih javno oštevajo in opominjajo za njih razmere do države; tako naj bi se tudi nauki o „državi“ javno razpravljali, kajti javnost ima veliko moč.

To bi bilo nekako tako, kakor kadar se v cerkvi razlaga četrta zapoved božja, ko se ob enem navajajo dolžnosti otrok in roditeljev, služabnikov in gospodarjev, itd. Govoriti samo navzdol zdi se nam premalo; treba je govoriti navzdol in navzgor.

Radi priznavamo, da razen čašnikarstva so še druge poti, ki pomagajo v tem oziru; a te poti je treba hoditi.

Katoliška načela so večna, ker so božja; kjerkoli se dejanski izvršujejo, ne morejo ostati brez dobrega sadu.

Katoliška načela so nad vso človeško modrostjo in nad vso zemeljsko oblastjo, ker so-odsev božjega obličja, ter se klanjajo edino le - Bogu.

Človeku je največja čast in zasluga oznanovati in zagovarjati kršanska načela ter boriti se za nje; a največja sreča je pojedincom in narodom, vladancem in vladajočim, ravnati se po njih.

Nadejajmo se, da bodo tudi nam svetila ta načela, ter da nam bo dovoljeno, ravnati se po njih.

Govor poslanca dr. Ferjančiča

(V državnem zboru dne 23. maja 1888.)

(Dalje.)

Do včeraj nisem se slišal, da bi bili Slovenci slabši juristi od Nemcev. Še-le gospod poslanec za mestno skupino celjsko jo je pogodil ter prav razaljivo govoril o Slovanih, kakor Nj. ekscelencija gospod predsednik graškemu nadsodišču.

Da, jezikoznanci niso slabejši, marveč boljši (Tako je! na desnici.), in ravno za jeden jezik so boljši, in če je tudi zaničevani slovenski, ki pa je toliko več vreden, ker se rabi v poklicu. (Pritrjevanje na desnici.)

Tu imam ugodno priliko, da na to razvrstitev jezikoznancev in juristov preidem za včerajšnjim gospodom predgovornikom na polje imenovanj v pravosodstvu. (Čujte! na desnici.)

Jaz mislim, če izraza Nj. ekscelencija take nazore zunaj urada, gotovo kaže enake nazore v uradu.

Lahko se primeri, da jezikoznanci in juristi prosijo za službo. Jasno je, da je po nazorih gosp. predsednika nadsodišču jurist pred jezikoznancem;

jurist ima prednost pred jezikoznancem. To se more razvideti tudi pri kvalifikaciji.

Ako pa na drugem mestu — na čast ministerstvu moram reči, da se to pri njem ne godi — ne veljajo ta načela, če na tem mestu poleg druge zmožnosti zahtevajo tudi znanje jezika, ki je potrebno, če se mora pravosodje pravilno vršiti, če na najvišjem pravosodnem mestu drugače cenijo, potem je naravno, da se imenovanja ne strinjajo s predlaganji, in to se je najbrž zgodilo v onih slučajih, o katerih je včeraj govoril gospod predgovornik.

Gospoda moja, toliko sploh o imenovanjih.

Gospod poslanec pa je kritikoval tudi posamezna imenovanja: Imenovanje državnega pravdnika v Ljubljani, moža, ki je že prej več let služboval pri državnem pravdništvu in potem več let v Celji — na jako kritičnem mestu — taktno in spretno vodil poročne obravnave; in to imenovanje je govornik grajal. Oprostite mi, da sem govoril o tem imenovanju, ker sem sam član tega oblastva.

Enaka je z najnovejšim imenovanjem celjskega notarja. To imenovanje, kakor rečeno, ni všeč gosp. poslancu. Interpeloval je vlado in s tem pokazal svetu, da je hotel naravnost s t r a n k a r s k e g a moža na tem mestu. (Prav dobro! na desnici.) To pa vendar ne gré.

In še nekaj družega je prinesla ta interpelacija, ki jo imam tukaj. Pravi namreč: „V Celji, kjer ste zistemizovani dve notarski službi“ itd. Za celjsko mesto ni zistemizovana nobena notarska služba, ker ta mesta so zistemizovana za okrožno sodišče in notarjem se odkaže sedež pri sodišči. (Poslanec Salášek: Ali dr. Foregger ni jurist? — Poslanec dr. Ferjančič: mislim da.) V Celji sta dva taka sedeža, da pa nista za mesto Celje, ki šteje 5000 prebivalcev, vsakdo razvidi.

Ta dva notarja sta odločena za celjski okraj; tu pa je 4000 Nemcev in 35.000 Slovencev, akoravno je gospod poslanec trdil, da je vse nemško. (Čujte! Čujte! na desnici.) Ti Slovenci pa bi lahko zahtevali ali izrazili željo, kakor pravi notarijatski red, da jim notar po § 43. notarijatskega reda slovenski piše. (Poslanec dr. Trojan: Gotovo!)

Če pa je ministerstvo za to mesto imenovalo moža, ki v besedi in pismu ume slovenski in hoče Slovincem slovenski uradovati, kar ne moremo trditi

LISTEK.

Soča, hebrejska reka?

Kakor raste moč in upliv židovstva v narodnem gospodarstvu in v politiki, tako se vriva ta življ tu-di v znanost in umetnost, češ, naj si židovstvo pridobi veljavo v vseh strokah, ki so človeškemu razumu in raziskovanju pristopne. In čudno je, da marsikateri učenjaki skoro nevedoma gladijo pot tej židovski naphujenosti in prevzetnosti ter jej tako rekoč sami dajejo sredstva v roke, da se začne šopiriti in povzdignovati nad pravim znanjem in težko pribojevano resnico. Tako se mnogi lingvisti (jezikoslovci), ki ne morejo najti izvira in pomena starih, zdaj že davno pozabljenih jezikov, kaj radi zatekajo k semitakim jezikom, kot rešilni vejici, ker ti jeziki vsled svoje narave dopuščajo neohlajnejše tolmačenje. Tako je skušal neki učenjak raztolmačiti staroetruski jezik s pomočjo hebrejskega, in zgodilo se je, da je čital na glasovitem spominskem kamnu v Pizi kletev mesto molitve, kakor se pred njim drugi učenjaki čitali.

V znanem zgodovinskem listu „Archeografo Triestino“ je l. 1885 neki Emilio Frauer skušal vsa krajevna imena isterska pretolmačiti iz hebrejskega jezika. Isterski Italijani (pravi in ponarejeni), ki pripravljajo Istro za „sjedinjeno Italijo“, češ naj jej ob svojem času kot zrelo hruška sama pada v njeno naročje, ne smejo, se v6, dati valjati, da je kdaj slovanaki živeli v Istri naznal slobokaita korenine. in

zato tolmačijo slovenska njim nerazumljiva krajevna imena ali iz keltščine (kaker De Franceschi v svoji „L' Istria“ vsa imena na ek in ik) ali iz thraškega jezika (kaker Benussi v svoji zgodovini Istre do Augusta) L' Istria sino ad Augusta, ali iz hebrejščine (kaker omenjeni Emilio Frauer) ali pa še celo iz nemščine (kaker se je to nedavno predrnil graški profesor Biederman v svoji brošuri „Neuere slavische Siedlungen auf süd-deutschen Boden,“ glej: Slovanski svet, št. 10). Se ve, da vsako tolmačenje je dobro in nekaterim krogom dobro došlo, samo da zanikuje slovenski življ v Istri; naj pri tem še bolj zgodovino pači in resnici v obraz bije, na to se čisto nič ne gleda, saj neuki svet učenjakom vse veruje!

Sedaj je tudi našo deželo doletela čast, da vidi svoja krajevna imena iz hebrejščine raztolmačena. Šebeniški škofjski list („Folium diocesanum, organon curiae episcopalis Sibenicensis“) prinaša že dolj časa v svajem podlistku tolmačenje zemljepisnih imen iz hebrejskega jezika, z namenom dokazati, da so bili prvotni stanovalci Dalmacije Feničani in Kananejci ali Pelosgi (!: „I Fenici e Cananei, ossia i Pelasgi primi abitatori della Dalmazia“). Pri tem vodi pisatelja ista misel, kaker istorske nadri-zgodovinarje: utajiti slovauski upliv na Dalmacijo in proglasiti to zemljo rajši za hebrejsko, kakor pa dati veljati, da je hrvatska.

Kar se goriškega posebej tiče, opomniti je, da šebeniški list nič o tem ne ve, da je to posebna grofija in da pripada k Avstriji, ker pod posebnim naslovom: Italia, fi mi tolmači tudi imena goriških rek iz hebrejščine (Pol. dioces. 1887, št. 12; 1888,

št. 1, 2). Le poslušajmo, kako modruje možak (1887 str. 102): „Tra i fiumi della Venezia (!) primeggia (?) l' Isonzo, lungo 130 chilometri (v resnici 145 km), di cui 10 soltanto navigabili scende esso dal declivio occidentale dell' alto Tergl (kaj ne „Tricornio“?), traversa Tolmino, Gorizia, Gradisca, (torej vsi ti kraji so na Beneškem in v Italiji!) riceve nella pianura il Natisono ingrossato dal Torre, e sbocca a E. di Grado nel golfo di Trieste, formando il porticello (?) di Sdoba.“ „Med rekami v Benečiji ima prvo mesto Soča, dolga 130 km, katerih samo 10 je plovnih; izvira na zahodnem podnožju visokega Triglava, teče mimo Tolmina, Gorice, Gradisce, sprejema v planjavi Nedižo, naraslo po Teru, in se izliva na vzhodu od Grada v tržaški zaliv, delajoč malo pristanišče Sdoba.“ — „Vsa ta imena — nadaljuje pisatelj — so hebrejskega izvira, kakor bomo videli ob svojem času. Tu razlagamo najpoprej Isonzo in Sdoba. Isonzo izvira iz korenike: i a z a: in pomeni: „proditi, egressus est (iztekel, izšel je), kakor se čita v Deuteronomiji (LIII, 7): in cuius campis et montibus erumpunt fluviorum abyssi; „na njenih planjavah in gorah izvirajo potoki iz globčin.“ Ime Isonzo je zelo primerno naravi te reke.

Sdoba. „Ako se to ime napiše brez samoglasnikov in se b zameni z d, tedaj dobimo S-d-a, hebrejska beseda, ki zaznamuje: „fluvii ora, ostium, t. j. izliv, ustje, luka.“

Judri, furlanska reka, izvira v občini Dicescia (t. j. Drenkija) in teče skoč občino Čedadjako (glejte zemljepisca) 33 klm daleč, potem priestopi na Goriško in se izliva v Ter (Tofre). Ime pomni isto kot Jadar (Jadro pri Solcu) v Dalmaciji in

o varovanca gospoda poslanca; če je torej minister imenoval takega moža, ravnal se je le po postavi in resnični potrebi. (Prav dobro! na desnici.)

Preidem, gospoda moja, na vprašanje, s katerim so se v minoletem zasedanju pečali štirje deželni zbori: štajerski, koroški, tržaški in isterski. S tem vprašanjem se je včeraj obširno bavil tudi gospod poslanec za mestno skupino celjsko. Je namreč vprašanje o slovenskem vknjiževanju v zemljiške knjige, kakor je s ukazalo pravosodno ministerstvo z odlokom dne 21. julija 1887, da se morata namreč rešitev in vknjiževanje izvršiti slovenski, ako je bila prošnja slovenska.

Človek bi mislil, da se to samo ob sebi razume in da ne bo nikakih ugorov, da suaka pravica Slovencev z Nemci zahteva, da se v svojem jeziku prepričajo o vknjiževanju; človek bi mislil, da javnost zemljiščne knjige zahteva, da Slovenci s svojim pogledom v zemljiščno knjigo varuje svoje koristi in se izogne škodi. Konečno bi mislil, da postava sama s suhoparnimi besedami to zahteva. Gosp. predgovornik je sam omenil § 102. zemljišnoknjžnega reda, in ta paragraf veli, da mora biti vknjižba po vsebini prošnje.

In če ne sodimo pristranski, moramo priznati, da se v istem jeziku vrši, kakor se zahteva. In ako ravno je odgovor na interpelacijo osiral se tudi na druga dva paragrafa, vendar se gosp. poslanec ni potrudil, da bi si ga ogledal, in če ga je bral, ga je zamolčal. Ta paragraf naravnost zapove, da se mora vknjižba izvršiti z besedami prošnje. Knjigovodja je vezan na izvršitev gledé na osebo, za katero, in predmet na kateri se izvrši vknjižba, dalje na besede pravic, ki se morajo vknjižiti. (Čujte! na desnici.) Nemške besede pa niso slovenske. Ali vse to ni pomagalo pri deželnih zborih. Vsi deželni zbori so bili enakih misli in so izjavili, da se je ministerstvo pregrešilo proti pravicam deželnih zborov.

Po državni temeljni postavi je notranja uredba zemljiščnih knjig izročena deželnim zborom; jezik spada k notranji uredbi, torej imajo deželni zbori sklepati o jeziku. Čudno je, da nobeden deželni zbor od teh, ki so bili vzajemljeni, ni ničesa sklenil o jeziku. Trdi se, tiskovine za zemljiščno knjigo morajo biti nemške.

A to tudi ni res, ker slovenski deželni zakonik, ki je objavljen postavó z leta 1874 o zemljiščnih knjigah, prinesel je gotovo tudi obrazce, in slovenskemu deželncemu zakoniku gotovo niso pridejali nemških obrazcev. (Prav res! na desnici.) Dalje prih

Dopisi.

Z dežele, 15. avgusta. — Učiteljsko društvo za goriški okraj je bilo sklenilo na predlanskem občnem zboru, da se oklene „Učiteljskega Tovariša“ kot glasila društvenih zadev ter da ga bo kot tako po mogočnosti podpiralo. Tega sklepa bi ne smel zabiti društvenik, ki maha v 32. štv. letošnje „Soče“ po nekaterih tovariših, posebno slastno po enem.

Omenjeni društveni sklep, kolegijalnost, ki me veže na dopisnika in pa moje načelo, da se hočem ogibati osebnih polemik, če bi ne imele mojemu stanu ali narodu koristiti, me združujejo, da ne morem odgovoriti dopisniku vsega, česar tako napačno „premišljeno išče v svojem izvirjočem, tu in tam pretiranem, in v marsičem neresničnem dopisu, iz kate-

prihaja iz hebrejskega Jaor, t. j. rečica (fiumicello).“ Natisona (lat. Natiso), furlanska reka, ki izvira na istočnem (v resnici na zapadnem) pobočju Golovca (Montemaggiore), teče skoz razne okraje in se izliva v Ter. Njegovo korito je včasih silno globoko in pobočje navpično izdolbeno, tako da se na nekaterih mestih voda samo šumeti sliši, a vidi se je ne (?). Izpod Mancana se njegovo korito zelo razširi in mnogokrat se njegove vode razlivajo po ravnini ter napravljajo polju veliko škodo. Hebrejsko pisano glasi se to ime Natasi, od koreniške natas, ki pomeni: evellit, delavit, everit, extirpavit (kuker v preroku Jeremiji XLV, 4: quos plantavi, ego evellit, „ktere sem zasadil, jih rujem“ t. j. razsuti uničiti, izkoreniniti, izruti. Zato je narava te reke dobro izražena v njenem imenu“ (1888, pg. 6).

Malina (kaj še to ime ni slovensko?), furlanska reka, ima prav silen in šumeč tek, zato so jo Latinci imenovali: malignum flumen, hudobna reka. To je hebrejska beseda, sestavljena iz mi — voda in lin ali lun, ki med drugim pomenja tudi: murmuravit, t. j. šumeti; zato pomeni Malina „šumečo vodo“ (ibidem).

Pa zadosti! Človek bi rekel, da so take jezikoslovne igrače prava potrata časa, ki bi se lahko mnogo koristneje porabil, ko bi ne vedel, iz kakega namena so skovane in kje prav za prav zajec tisti. Jedino dobro je, da vsak tudi neizobražen čitatelj takoj ugane, da vse to je le „humbug“ in pesek v očih radovednim ljudem. Saj se šibenskim jezikoslovcu ravno tako godi, kot tistim, ki so hoteli vsa naša imena iz keltične razložiti, pri čemer jim je vsa-

rega je razvidno, da še ne pozna zgodovino „Učiteljskega društva za goriški okraj“. — Po 2. avgustu t. l. bi dopisnik ravno z modrim molčanjem na neko stran več koristil; gotovo ne bi tiral neke osebe v narodno-politično javnost, katera se boljše počuti pod plaščem krščansko-kolegijalne potrpežljivosti. Ako hoče dopisnik „iz goriške okolice“, da se jasnejše izrazim o zadevah, katerih on ne pozna, ali z nekim posebnim namenom noče poznati, naj se oglasi v „Učiteljskem Tovarišu“; v cenjeni „Soči“ mu bodi samo to in toliko povedano, česar napadeni v svojo obrambo res ne moremo zamolčati.

Ob času zadnje volitve zastopnikov v c. kr. okr. šol. svet je bil poslan hektografovan oklic na volivce, naj bi se volil vsaj eden neodvisen zastopnik učiteljskega. Ob enem so bile priporočene v oklicu nekatere osebe v odbor učiteljskega društva. — Bilo je pametno, — da se ne spustim v razpravo „okrožnice“, — da je oklic došel samo interesantom ter ni prišel na javni zvon v katerom političnem časopisu večini bralcev v nadlego. Ali nima vsak volivec pravice in dolžnosti voliti po svojem najboljšem prepričanju, kakor tudi pravice na spodoben in pošten način agitovati za volitev, če želi? — Ravno to, da se pri nas hoče in skuša od nekaterih spozumljenecv udariti že vgrlu vsak nasprotni glas, dovedlo je naše društvo do neugodnega položaja. — Kar se dalje tiče omenjenega oklica, vprašam, ali bi ne bilo prav če bi stopili učitelji na deželi z onimi v mestu v prijateljsko zvezo in skupno delovanje v prosepah šolstva in učiteljskega? — Čemu si tako od daleč stojimo?

Oseba, ki se po dopisniku „iz goriške okolice“ najbolj napada, je bila v učiteljskem društvu za goriški okraj vedno tista, ki je prva postavila svojo ramo tam, kjer se je društvu v korist že vsaj nekaj malenkostnega storilo.

Da je došlo dne 2. avgusta t. l. k „občnemu zboru“ samo 13 društvnikov, se ni toliko čuditi; saj k občnemu zboru ni bil nihče ne vabljen, ne klican; v 30. šte. cenjene „Soče“ smo dobili društvniki samo neko lakonično vabilo na zborovanje, ne pa k občnemu zboru. Društveniki, ki bi imeli slišati na ime „lenuhi“, prav resno želimo takega vodstva, ki bi nas znalo boljše buditi in voditi. — Če dopisnik v 32. šte. „Soče“ ne pozna društvenih pravil, ki delajo bistven razloček med zborovanjem in občnim zborom, naj bi že bilo; da pa predsedništvo meče oba izraza v eden koš, tega mu ne moremo šteti v posebno zvedenost. Vsak ni za vse.

Od društvenega načelnštva bi bili smelji pričakovati, da oznani vsako zborovanje, kakor tudi občni zbor o pravem času, na primeren način in tudi v „Učiteljskem Tovarišu“. — Želeli bi dobiti v roke tiskana društvena pravila in bi tudi radi pozvedeli, pred vsem pa to, kdaj začne društvo prav za prav delovati in katera je tista „môra“, ki mu do sedaj ni pustila stopiti na nogo. Prav bi bilo, da bi se sklical na primeren dan občni zbor; da po pomoti dne 2. avgusta t. l. nepravilno voljenega odbora ne moremo priznati, je jasno.

Toliko se mi je zdelo potrebno odgovoriti na dopis „iz goriške okolice“ v 32. šte. „Soče“; natančneje se utegnem izraziti v „Učiteljskem Tovarišu“, če bo treba. *)

Nominis umbra.

*) Ker nam je bil dopis „iz goriške okolice“ v zadnji šte. nekako utekel v javnost, sprejeli smo tudi odgovor; s tem pa naj bude razprava končana. Gospodje učitelji naj složno delujejo za svoje težnje vsak po svoji moči. Ured.

ka tretja korenika značila vo d o, vsaka četrta b r d o ali h r i b, vsaka peta pa rog („caru“)! Tako se lahko tudi v šibeniškem listu čita, da imena: J u d r i, J a d r o, Z e r o, L e d r a i. t. d. pomenjajo vsa le „fiumicello“ (rečica). Zakaj pa potem toliko različnih oblik za jedno ter isto stvar, zakaj se neso vse rečice le J a d r o imenovale, kakor je med Slovenci mnogo večih vodá, katerim pravijo jedino le R e k a (brez posebnega imena).

Pa tudi očitno italijanska imena tolmači šibeniški podlistkar iz hebrejščine, n. pr. R u s s e l e v E t r u r i j i (ruscello) iz korenike r u t z, t z u l a t — strepitati edidit („prišumel je“) in stavlja pomen te besede v jedno vrsto z imeni A r n o in R e n o (1887 pg. 102. 1888 pg. 7). Pa kaj bi se temu čudili, saj razlagá tudi ime trojanskega Antenorja od „Anton — fornace — peč“ in „nura — ignis — ogenj“, torej „ognjena peč, peč za ogenj;“ kakor da bi peči imele tudi še kateri drugi namen, ali pa je morda Antenor gorel domovinske ljubezni kakor peč?

Poglaviti dokaz proti vsem takim sanjarijam pa je, da tolmačenje krajevnih imon iz kakega jezika le tedaj kaj dokazuje, ako ga ob jednem podpira tudi zgodovina. Ako so imena naših rek hebrejskega izvira, tedaj so morali tudi Hebrejci ob njih bregovih stanovati in jih po svoji govorici nazvati. O tem pa ne le da molči vsa zgodovina, vsi grški in rimski pisatelji, nego ti misli se protivi celo opisana narava naših rek, ker one neso mogle nikakor vabiti krivonosov na svoja obrežja. Kdor ima ušesa, naj čuje!

Iz Brd, 14. avgusta. — Mnogo naših ljudi odšlo je na božje poti, nekteri po morji na Barbano, drugi po železnici na Sv. Višarje, zopet drugi po subih skalah na Sv. Goro, kjer je Mati božja sè slovensko pastirico slovenski govorila ter ukazala tempelj sezidati, kakor dokazuje č. g. A. Örv v knjigi svoji. O da bi milostipolna kraljica obilno obdarovala naše prosilce in ves naš mili jej narod.

Naši radi kupujejo spominke na božjih potéh. Naj se jim ponujajo lične podobe z napisi in molitvami slovenskimi, ali tudi našne bukve različnih cen za otroke in za odraslene! Vse naj dela za kršansko omiko našega naroda! Tudi na tom polji naj velja cesarjeva beseda: z zedinjenimi močmi! Vsi omikanci govorite našemu narodu v slovenskem jeziku, posnemajte Svetogorsko Kraljico!

Politični razgled.

Vladni listi so slavili deveto obletnico, odkar je grof Taaffe nepretrogoma avstrijski minister. Zažigali so mu kadila, da ga je morala glava boleti. Prva leta se je v resnici zdelo, da grof Taaffe hoče izpolniti program, ki ga je bil objavil v prestolnem cesarjevem govoru pri svojem nastopu. Ali kmalu se je stvar premenila. Zunanja politika avstrijska, ki je dobila kot zveste zaveznike Bismarka, modrega svetovalca, in Crispija, italijanskega patrijota, zahtevala je, naj se notranja politika ravna po zunanji, katera je uvidevala v Nemcih in Italijanih državne zaveznike, v mogočni slovanski državi na vzhodu pa nevarnega tekmeča, kateremu je treba ob vsaki priliki zobe pokazati. Taaffeja hvalijo, ker je dolgo minister; a to se da razlagati. Ministerski predsednik ima to posebnost, da je jako prožen in da se z lahka sprijazni z vsaktero politikó, katero zahtevajo odločilni faktorji. Po drugi strani uči zgodovina državnega zbora zadnjih let, da je Taaffejeva politika pogosto obtičala, da ni mogla naprej, a pri vsaki taki priložnosti pomolili so pomočno roko višji faktorji, ki so državni voz zopet spravili na ravno pot.

Grof Taaffe se ne odlikuje kot izumitelj političnih namer in sredstev, s katerimi se dosežejo, ampak le kot spreten izvrševalec danih mu zadač ali nalog, pa vedno podpiran in pogosto rešen po mogočni roki, kateri se klanja. Smer notranje politike narekovala je v narodnem oziru uzajemnost z Bismarkom in Crispijem, v denarnem oziru uzajemnost s Kalnoky-jem in gospodom Tiszo. Upajmo, da obetanja, s katerimi je do zdaj tolažil minister slovenske poslance, se izpolnijo v desetem letu Taaffejeve vlade, in da narodni prepir v Primorji, ki se je poostril za časa Crispijevega prijateljstva, se uleže. V korist državi in narodom bilo bi to jako želeti. Prva leta Taaffejeve vlade imeli smo velike nade; dandanes pa najrajši molčimo, trdno prepričani, da vlade in sistemi se menjujejo, a narodi da ostajajo, ter da ideje bodo zmagovale čez vse ovire.

Nemški cesar kaže se vedno bolj konservativnega moža; načelnikom generalnega štaba imenoval je grofa Waldersee-a, ki je izsilil židovski „N. fr. Pressi“ jako obupno žalostinko radi svojega mišljenja, ki je framasonstvu popopolno nasprotno.

Kralj Milan je zapustil Bled ter odšel v Toblah na Tirolskem. V Srbiji vreje in javno mnenje je jako neprijazno kraljevim zaveznikom. General Horvatović je odstavljen, ker je drugače mislil nego kralj.

Italijani so v Massana-i zopet potolčeni; tolažijo se s tem, da je tudi sovražnik zgubil nekaj mož.

Bulgarija ima železnico skoz celo deželo in tedaj zvezo z Madjarsko, oziroma z Dunajem, in s Carigradom. 12. t. m. so slovesno začeli voziti na črti, ki vede v Carigrad. Knez Ferdinand je pri tej priliki napil Bolgarski.

Domače in razne vesti.

Rojstni dan presvitlega cesarja slavil se bo tudi letos v mestu in na deželi z dostojno svečanostjo. V Gorici bo svirala godba na predvečer po vsem

mestu. V soboto ob 10. uri bo slovesna maša v prvostolnici cerkvi, katero bo služil prevzvišeni gospod knez nadškof in katere se vdeležijo vsa oblastva in ljudstvo. Ob 8. uri bo pa vojaška maša v cerkvi sv. Ignacija.

Duhovske zadeve. Prevzvišeni in premisljivi gospod knez in nadškof goriški Alojzij bo imel 20. t. m. kanonično vizitacijo v župniji Sv. Petra ob Soči in v tamošnjih podružnicah; 10. septembra se pa odpelje na vizitacijo v dekaniji Tržič (Moufalcone) in Flumizel (Flumicello). — Pred. g. Janez Filipič, dekan v Devinu, predlagan je po veleslavnem c. k. namestništvu v Trstu za župnika-dekana v Ločniku. — Umrli je v Plaveh ondanji vikar Franc Delkin, rojen v Podgori 16. okt. 1804, v mašnika posvečen 21. sept. 1834.

Vabilo. Vse svoje p. n. gospode posredne in neposredne volilce za državni zbor vabim s tem k shodu, ki bo v nedeljo 19. avgusta v Cerknem in v nedeljo 2. septembra v Bolci po dokončani popoldanski službi božji, pri katerem bom poročal o svojem delovanju v državnem zboru. V Gorici, 2. avgusta 1888.

Dr. Josip vitez Tonkli,
državni poslanec.

Vabilo. Podpisano predsedništvo vabi uljudno vse p. n. gg. društvenike slovenskega narodnega političnega društva „Sloga“ k rednemu običnemu zboru, ki bo v prostorih goriške Citalnice z dnevnim redom, ki je v pravih določah, v ponedeljek dne 27. avgusta ob 11. uri popoldne v opombo, da pri tej priliki položi dr. vitez Tonkli račun o svojem delovanju v državnem zboru. V Gorici, 10. avgusta 1888. Predsedništvo.

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ do danes 17. avgusta ni še dobilo odgovora na svojo prošnjo z dne 30. julija, da bi smelo drugo nedeljo septembra slovesno blagosloviti svojo društveno zastavo. Rodoljubna društva z Goriškega in iz Trsta, ki poprašujejo po programu te slavnosti, naj blagovoljno potrpijo in naj bodo prijazno pripravljena na dolgo pričakovano svečanost. Ko dojde ugoden odgovor od slavne c. k. vlade, naznani se jim kaj natančno v pored ter se bodo slovesno vabila k domači slavnosti. Visoka vlada najbrže pretreduje zdaj ugovore italijanskih nacjonalov ter potrebuje k temu raznega pisarjenja do načelnikov goriške in tržaške oblasti, ki sta zdaj na hladu.

„Delalsko podporno društvo“ v Trstu bo slavilo rojstni dan svojega pokrovitelja cesarjeviča Rudolfa ter bo obhajalo obletnico blagoslovljenja društvene zastave tako le: 26. zjutraj ob 7^{1/2} uri zberó se družabniki z udeležniki v prostorih delalskega podpornega društva (Via Molin piccolo št. 1); od tam se napotijo z društveno zastavo in godbo v cerkev sv. Antona novega. Družabnice bodo pričakovale spreved v presbiteriji cerkve. Točno ob 8. uri bo slovesna sv. maša, pri kateri bodo peli pevci delalskega podpornega društva skladbo g. Valentina Kosovela. Po sv. maši vrnejo se udeleženci v istem redu v društvene prostore spremljajoč zastavo, potem se razidejo. — Popoldne ob 6^{1/2} uri začne na vrtu „Mondo Nuovo“ veselica s petjem, deklamacijo in umetelnimi oguji. — Pri veselici bo igrala popolna veteranska godba. Vstopnina za osebo 20 kr., brez izjeme. Čisti dohodek namenjen je pokojninskemu zalogu. Družabniki in družabnice morajo ta dan nositi društveno znamenje. Na red pazijo za to postavljeni nadzorniki. V slučaju slabega vremena prenese se slavnost na prihodnjo nedeljo. Vstopnice k veselici morejo se dobiti pri g. Ant. Zitku, Via Station št. 1. in v društveni pisarni. Ako se sme to goditi v Trstu, ki se po večji pravici prišteva italijanskim mestom nego kako sosedno, menimo, da tudi kje drugde se enake svečanosti ne bodo prepovedovale, če tudi bi koga radi tega nekoliko ščipalo.

„Kmetško bralno društvo pri Sv. Luciji“ priredi v praznovanje 40letnega vladanja našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. dne 19. avgusta 1888 veselico s sledečim sporedom:

1. Cesarska pesen. — 2. Slavnostni govor. — 3. Pesen: „Brzi junaci“. — 4. Otroška igra: „Oče naš, kateri si v nebesih“. — 5. Pesen: „Jadransko morje“. — 6. Deklamacija: „Veseli pastir“. — 7. Pesen: „Istrijska koračnica“. — 8. Igra: „Nemški ne znajo“. — 9. Pesen: „Na straži“. Po besedi domača zabava. Začetek veselice točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina k veselici udom 10 kr., neudom 20 kr. K obilni vdeležitvi vljudno vabi odbor.

„Corrieru“ je dala šala g. dopisnika s Trbiža, ki je prašal v št. 32., če sme Laho ljudem prištevati, priliko, da kliče svoje pristaše na boj ter da jim naznanja in pujašnje svoj ordina de bataille ali bojni načrt. V ta namen je prisiljen, da proti svoji volji kakor prorok Bileam priznava miven značaj slovenskega naroda zato, da se pokažejo njegovi voditelji toliko bolj bojoviti vznemirovalci ljudstva, sodeč druge ljudi po sebi, kakor je navada. Narodovi vrljaki so tedaj sami dražljivci, ki bunijo narod proti mirnim goriškim Italijanom. Okoličanom ki prihajajo v mesto dela iskat, polaga „Corr.“ to

le besede v usta: „Zatekamo se v mesto, da si iščemo dela in kruha, da se učimo vašega jezika in vaših navad, da vam služimo in da vas slušamo.“ Zdaj vedo goriški Slovenci, kako se jim je vesti v mesto, ako hropenijo po „Corrierovi“ hvali. Slovenski okoličani, pravi „Corr.“ so ostali vedno isti. Politične agitacije, tabiri, volilni shodi, čitalnice, društva bili so brezpeshni. Če „Soča“ drugače piše, je to le pesek v oči, kajti „Soča“ uže zdavna hira, ne pozna jezika, ima malo čitatelej, a nikogar, ki bi se držal njenih načel. Kaj je torej na vsej stvari? Pomota, pravi „Corr.“ tiči v tem, da se zamenjuje slov. ljudstvo z njegovimi voditelji, ki so radi sebe vzbudili neko narodno gibanje v mestu. „Te moramo napasti, njih pogubne namere moramo pobijati. Se sladkimi besedami, z lažljivimi izjavami, z najbolj zapeljivim narodnim prilizovanjem zbirajo okolo sebe mirne psebivalec z dežele, da bi jih rabili v demonstracije, v čine sovražnega izzivanja, gledajoč za zagrnjalom na razvoj, pripravljeni za beg, če se kaj porazi, pripravljeni prikazati se v zmaganem sprevedu, če se jim namen posreči.“ Tako hvalo žanjejo slovenski možje, kateri imajo včasih še med svojci zaviljivce; tak je načrt, po katerem jih hoče božati neka goriška svejat.

Krajepisna imena so pol zgodovine in jako važna za vsak narod. Iz tega uzroka sestavlja se je v Ljubljani odbor, ki bo nabiral krajevna imena iz vse Slovenije. A tako delo zahteva mnoge pomoči ter vztrajno voljo. Omenjeni odbor si je tega v sveti, zato si je odbral toliko pomočnikov, kolikor je na Slovenskem duhovnj. Tudi za goriško nadškofijo naprosi odbor rodoljubne gospode, da bi hoteli prevzeti ta važni posel. Da bo pomočnikom delo olajšano, pošlje jim omenjeni odbor kratek poduk in določna prašanja, na katera jim bo odgovoriti. Rojake, katerim bo čast, da se povabijo k sodelovanju pri tem imenitnem podjetju, prosimo, naj se ne odtegujejo rodoljubnemu delu, temveč naj blagovoljno prevzamejo dotični trud ter odpošljejo vspehe svoje delavnosti osrednjemu odboru v Ljubljano. Opomniti pa moramo, da imenik se pozneje uredi po občinah in županijah; zato naj prijazni pomočniki vsakemu krajepisnemu imenu dosavijo tudi ime katastralne ali davkarske občine ter ime dotične županije. Po nekaterih krajih se njemajo politične občine ali županije z davkarskimi, pa ne povsod; zato naj bodo gg. sodelovalci jako pozljivi v tem oziru. Z zjedinenimi močmi se lahko veliko doseže!

Slovenska raja na Koroškem imela je zopet vesel dan; visoka vlada jej je dovolila, da si je smela izvoliti v Velikovškem okraju deželaega poslanca po svojem srovi, in izvolila si je župnika Gregorja Eiuspielerja, ki je bil prej volilca pozval, naj bodo edini na dan volitve. Če je vlada mirovala, ne more se kaj takega reči o nemško-liberalnem časnikarstvu, imenom o „Deutschi Zeitungi.“ ki tarnja, da je pustil celovski škof župniku pisati o volitvah. Taki so ti židi in pangermanci (vsenameri); oni naj bi uživali vse državljanske pravice; katoliškega duhovnika naj bi pa s kleščami ščipali, ako brani z nogami teptano pravico svojega naroda. Nam pa se dozdeva, da je bolje držati se škofa celovskega nego nemškega žida na Dunaji.

Kosar Franc, korar stolne cerkve mariborske, vzgleden in jako delaven duhovnik, narodnjak v najplemenitejšem pomeau besede, slovenski pisatelj, prijatelj ter najbolji tovariš in učenec neumrlemu škofu Antonu Martinu Slomšek, dobil je o priliki petdesetletnega mašništva sedanjega mariborskega knezškofa Maksimilijana od sv. Očeta papeža naslov hišnega prelata s pravico do višnjevo obleke. To se je zgodilo na prošnjo knezškofa, ki je hotel v tem krepostnem duhovniku počastiti vso svoje mnogobrojno duhovščino. Slava.

Družba sv. Mohora, na katero je ponosen narod slovenski in za katero nas zavidajo nekateri novodobni poganški Nemci, ki so že v jvnih zastopih ruli proti njej, prav vrlo napreduje. Izvrstni celovski „Mir“ pridesel je v svoji številki z dne 10. t. m. naslednje preveselo poročilo društvenega odbora:

„Letos šteje družba sv. Mohora 41.552 udov, torej 6542 več ko vlni; novi h je pristopilo 9226, starih pa odstopilo ali odmrlo 2695. Posebej jih šteje: goriška nadškofija 5.647; kriška ali celovška škofija 3.608; lavantinska ali mariborska škofija 12.336; ljubljanska škofija 16.666; tržaško-koperska škofija 2.118; sekovska ali graška škofija 243; souboteljska škofija na Ogerskem 141; zagrebška nadškofija 315; senjska škofija v hrvaškem Primorju 111; poreška škofija v Istri 63; videmska nadškofija 124; razni kraji 121; Amerika 59; torej vkup 41.552 udov. Zavoljo ogromnega dela pri tiskanju več ko treh milijonov pol, kolikor jih obsežajo vse letošnje knjige, in zavoljo ponatisov treh letošnjih družbinih bukev, katerih se je bilo s prva premalo natiskanilo, tiskarnica in knjigovoznica ne bodete mogli pred sredo meseca oktobra svojega dela dovršiti. Okoli srede oktobra se bo razpošiljatev pričela, ki traja celih 8—9 tednov. Naj č. gg. poverjeniki in udje blage volje potrpijo in nam priznasejo, ako knjige letos nekoliko pozneje prajnejo.“

Katoliški shod nameravajo sklicati konec novembra t. l. na Dunaji, kakor smo že omenili v svojem listu. Dobro bi bilo, ako bi se katoliški duh toliko ohrabil, da bi si upal nasproti novemu poganstvu v javnem življenju povzdigniti svoj glas. Upanja imamo malo, kajti krogi, katere bi moral v prvi vrsti zanimati, da katoličanstvo ne ostane svojina posameznikov v domači hiši, ampak da prešinja vse življenje držav in narodov, kažejo tu pa tam malo veselja za boj proti poganstvu; temveč pridigajo pogosto mir z nositelji, trositelji, izvrševalci in branitelji framasonskih načel, nevarnejših od nekdanjih poganških, ker se zavijajo v plašč modrosti, zvestobe, postavnosti, mirnosti, naprečka in še posebe udanosti do ne vemo česa. Vendar pa je mogoče, da pogumni lajki in duhovniki, odgojeni v Kristovem duhu, ki ta shod sklicujejo, bodo zrno, okolo katerega se začnejo zbirati možje polni prepričanja in dela; katerih se bo posluževala božja previdnost kot predhodnikov boljše bodočnosti. V tej nadi radi omenjamo poročilo, ki nam je došlo v tem pogledu in ki pravi, da se delajo priprave za rečni shod po raznih odsekih in pododsekih, ki so bili objavljeni v nekaterih slovenskih in nemških dnevnikih. Odseku za zunanje priprave predseduje Anton graf Pergen (Dunaj, I. Annagasse, št. 9), od katerega se dobijo vsa potrebna pojasnila v tej zadevi.

Iz Št. Ferjana. — Dne 15. t. m. sklenil je odbor vinarskega in sadjarskega društva, da bo občni zbor tega društva dne 19. avgusta ob 7. uri zjutra, razstava pa naslednjo nedeljo 26. t. m. ob 9. uri zjutra. V „Soči“ naznanjeni občni zbor se ni mogel vršiti, ker prav tisti dan došel je bil potovalni učitelj za kmetijstvo in prav ob tisti uri imelo je občinsko starešinstvo svojo sejo. Pri bodočem občnem zboru se bo razpravljalo: o prenarajenih pravilih, o razstavi in o morebitnih predlogih gg. društvenikov.

Preštempljane znamke ali marke. Kakor znano in kakor je bilo v „Soči“ meseca aprila omenjeno, nastala je nekaj let sem prav živahna in reklo bi se strastna kupčija s preštempljanimi markami in to zlasti po Francoskem. Zbiranje starih, raznoterosti in tedaj tudi mark prišlo je dandanes kar že v „modo.“ Saj še nekdanjih starih „majolk“ nam več ne pastè! — Po mestu najdeš na stotine zmed gospode, ki se kratkocasi s tem, da si nabira v svoj „notio“ marke raznovrstnih krajev in dežel. To ti ima potem gospoda za nekaj „album.“ Zraven „albuma“ se slikami, nahajaš pogostoma na mizah gospode v sedanjih najnovejših časih tudi „album“ z markami. Tak album obsega včasih od 500 do 5000 raznih mark. Za eno samo znamko, koje še nima v svojih predalih, dá ti 50 kr., da forint in še več. Ne malokdaj ponujajo se za eno samo tujo znamko stotaki. Neverjetno, bi kdo rekel, in vendar je tako. Da ti takega albuma ali zbirke gospoda ne odda hitro in za vsako svoto, si lahko misliš. Ogromne svote oddajajo in ponujajo se za kaj takega! — Kaj porečeš, da si gospoda kinežka in semtertje turška celo sobe s takimi markami prevleče ali tapocira! Tako je. Od tod zbirke in zbiranje. —

Toda kristjanstvo obrača to v boljši namen. Nahajajo se društva, ki uporabljajo za take marke pridobljeni denar v odkupovanje in reševanje poganških otročičev. Vzvišen pač in blag namen! Da se po poganških deželah, zlasti po Kitajskem dela z otroci slabše ko pri nas z mladimi psihi in mačkami, je do gnana resnica; če ima ona mati več otrok, obdrži si nekatere, vse druge pa zavrže.

Za Avstrijo je velika zbirka mark na Dunaji. Tej zbirki v pomoč spravlja in zbira take marke tudi č. g. Karol Oigoh, vikar v Ternici (pošta Kostanjevica) na Krasu. Imenovani zbiratelj priporoča se tedaj vnovič vsom on, č. gg. duhovskega in svetnega stanu za blagovoljno pomoč. Naznanja, da zbiranje mark vrlo napreduje, da je od meseca aprila sem že 2000 mark in kolekov odposlal in da v kratkem odpošlje drugih 2000. Veliko množino kaj veljavnih mark dobil je od pred. g. kurata Štarskega, tudi od več duhovnikov in učiteljev na Krasu došlo mu je že lepo število mark. Srčna jim hvala in: „Bog plati!“ Prva poslatev (1000 mark) vrgla mu je še manj kot okoli 22 forintov! Pač lep pripomoček ubogim poganškim otroci! In iz česa? — rekel bi: iz nič, iz smeti!

Kakor že v prvem naznanilu rečeno, sprejmo se vse: stari koleki (bolli), vtisnjeni na nekdanja uradna prodajalna pisma, semtertje rudeči (6 Kreuzer, 8 Kreuzer, ein Gulden) so kaj dobri in veljavni! Ti koleki naj bodo štirivoglati izrezani ali izstriženi, s enim prstom prostora okoli na vse strani. Koleki sploh so vsi dobri in to čim starejši, tem večje vrednosti. Marke časnikov od l. 1850 do 1851. (Mercur, plavi, rosa, rudeči, rumeni) oddajajo se po 5 do 10 kr. ena!! Starene imajo posebno vrednost. Da se marke tujih držav drago plačujejo, je bilo tudi omenjeno.

Marke listnic naj se izrežejo ali odstrižejo enako kolekom. Tiste, ki imajo zobke, se jim ti ne smejo odrezati ali odstriči, sicer so brez veljave.

Nabrane marke blagovolje naj se pošiljati imenovanemu gospodu dobro zapečatene v večjem številu zarač postnine.

Pedagogika. Po najboljših virih spisal Anton Zupančič, učitelj pedagogike na ljubljanskem bogoslovnem učilišču. V Ljubljani. Založila "Kat. tiskarna". Tiskala "Kat. tiskarna". 80. VI in 152 strani. Cena 80 kr. — S to knjigo dobili smo učilo za stroko, ki je bila pri nas v našem jeziku popolno neobdelana do zadnjih let. V novejših časih dobivali smo pojedine odlomke o vzgojeslovji v raznih listih; ali celotno delo na izrečno katoliški podlagi smo se vedno pogrešali. Temu je prišel g. pisatelj v okom, ki pravi med drugim v predgovoru k svoji knjigi: "Vzgojitelji slovenski! Naj smo duhovniki ali laiki, imamo vendar le vsi isti cilj, isti namen: podučevati in vzgojevati bi radi dovedli izročeno nam mladino do časne in večne sreče. Vsi bi radi koristili kolikor največ mogoče svojemu narodu. A pomislimo, da le sv. vera in življenje po nji dela ljudstva močna in srečna, in prava omika eloni le na kršnanstvu. Sola toraj mors do prave sreče gojenca voditi le tedaj, če ga vodi po poti krščanskih nauk in načel. Po tacihi načelih je sestavljena ta "Pedagogika". Priporočamo jo učiteljem in duhovnikom prav toplo.

Cesar Franc Jožef I. 1848 — 1888. Na spomni štiridesetletnega vladanja Njega Velicanstva. Sestavlil Ivan Tomšič, učitelj na c. kr. vadišnici v Ljubljani. (Z devetimi podobami.) — Na Dunaji, 1888. Natisnil in založil Karl Rauch. 80. 16 strani. — To je naj novejša jako lična knjižica, ki je ravnokar prišla na svetlo na Dunaji v Rauchovej tiskarni. Knjižica je pisana v lehkoumevnem slovenskem jeziku in je namenjena slovenskeji mladini v poslavo štiridesetletnega vladanja presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Da bi se knjižica v prav obilnem številu razdelila, osobito mej šolako mladino, nastavljena jej je prav nizka cena.

10 iztisov velja 1 gl. — kr.
25 " " 2 " — "
50 " " 3 " 50 "
100 " " 6 " — "
500 " " 30 " — "
1000 " " 50 " — "

Razven knjižice izdala je Rauchova tiskarna tudi še prav lično "Spomenico" s podobo presvitlega cesarja in cesarice. Ta spomenica je posebno pripravna kot spominek za take otroke, ki še čitati ne znajo. Cena spomenice je za vsacih 25 iztisov 50 kr. t. j. 2 kr. za izisek.

Vsa naročila, bedi — si na knjižico ali pa na spomenico; naj se pošiljajo naravnost na Dunaj pod naslovom: Karl Rauch, Buchdruckerei Wien, V. Spengergasse 6.

Št. 32.

Javna zahvala.

O sklepu šolskega leta (14. t. m.) obdaril je č. g. župnik Josip Skočer tukajšnjo pridnejšo šolsko mladino z raznimi lepimi knjigami. Podpisano šolsko vodstvo šteje si v dolžnost, da izreče s tem v svojem in v imenu šolske mladine za to dobrotljivemu č. g. župniku najserčnejšo javno zahvalo.

Šolsko vodstvo v Podmeleci,
15. dne avgusta 1888.

IVAN CESCOTTI
DROGER

si šteje v čast opozoriti tukajšnje slavno občinstvo, da je odprl

DROGERIJO
V GORICI

pred škofje (Via dell'Arcivescovado) št. 3

z bogato i popolno zalogo drog, zdravilnih trav, olj, spiritov, hary mlecih na olji in suhib, barvarskih potrebščin, kemijskih priprav, vaskovratnih firnežev, čopičev in gob na veliko izbiro, krtač, zamaskov, Portlandskega cementa in hidravličnega japna.

Zgoraj imenovana firma sprejema naročila na debelo in na drobno, jamči dobrotu narodenih stvari, najnižje cene in natučno izvršitev sprejetih naročil.

Samo sredi Raštelja št. 7.

ANTON POTATZKY

V GORICI.

Zaloga norimberškega drobnega blaga

razprodaja na debelo in na drobno.

ZA POLETJE

SEMENA

razne detelje, olupševalne in zarastilne trave, krmno repo in razna zelenadna semena.

Samo sredi Raštelja št. 7.

Oznanilo.

Županstvo v Šmarjah pri Ajdovščini ima na prodaj orgle v srednjem stanu proti primerni ceni. Podrobno več se izve pri županstvu.

Razpisana

je služba občinskega tajnika v Bovcu. Letna plača znaša 400 gl.; vrhu trga dobi tajnik za male stroške (paušal) 30 gl. Prosilci imajo vložiti svoje prošnje nar dalje do konca avgusta t. l.

Obč. urad v Bovcu, dne 6. avgusta 1888.

JONKO
župau.

Št. 223.

RAZGLAS.

Dne 20. t. m. od 10-12. ure predp oludne bode v občinskem uradu Sežanskem javna dražba v od dajo dozidanja župne cerkve Sežanske.

Klicna cena znaša 2790 fl. 67 kr. Kedor se hoče dražbo vdeležiti, mora položiti pred isto 50% varščine.

Načrti, prevdarek in dražbeni pogoji so na ogled vsakemu v občinskem uradu v Sežani.

ŽUPANSTVO V SEŽANI,
13. avgusta 1888.
ŽUPAN.

Mineralna naravna voda.

CELJSKA VODA

iz

KRALJEVEGA VIRA
(KÖNIGSBRUNN)

v

Kostrevnici pri Rogateci.

Kisla alkalična voda, popolnoma čista, bogata oglene kisline, najboljše hladilna pijača, kot dobra spoznana proti kašlju, proti boleznim v grlu in v želodci in proti kataru v mehurji.

Vrhu tega je gotovo obvarovalno zdravilo za tiste kraje, v katerih radi slabe pitne vode se nahaja mrzlica in druge kužne bolezni.

V Gorici jo prodajata

Angel Fornizzi in Anton Orzan,
kakor tudi glavne jedilstvene itacone in drogerije.

Vodstvo vira v Kostrevnici,
pošta Elatina (Sauerbrunn) pri Rogateci (Štajersko).

Mineralna naravna voda.

Oznanilo.

Ravateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da boče dne 10. septemb. t. l. začela javna dražba (kant) nerešenih zastav II. četert leta 1887. t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca aprila, maja, junia 1887.

V Gorici, dne 2. avgusta 1888.

Posilja vsako blago dobro spravljeno in poštnino prosto!

Visokočastiti duhovščini

se vljudno podpisani priporočam za napravo cerkvenih posod in orodij najnovejše oblike, kot: monštranc, kelihov, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni. Zadovolim gotovo vsakega naročnika, bodisi da je delo prepuščeno mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim tor jih v ognji pozlatim in posrebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovolijo pošiljati take reči nefrankovane.

Teodor Slabanja,

srebrar v GORICI, ulica Morelli št. 17.

Posilja vsako blago dobro spravljeno in poštnino prosto!

ZAVAROVALNICA

Ogersko - Francoska

(France - Hongreise)

v Buda-Pesti

z ustanovno glavnicco 10.000.000 frankov v zlatu

popolnoma vplačano in naloženo deloma pri prvih kreditnih zavodih, deloma v državnih papirjih in deloma v velikanskih posestvih v Peštu in na Dunaji — in z rezervnim zalogom okoli 5.000.000 goldinarjev

sprejema zavarovanje proti plačilu prav zmernih premij:

1. proti škodam prizadetim po požaru, streli in razpoku na javnih in privatnih poslopih, cerkvah, glediščih, gosposkih in kmečkih hišah, obrtnijskih napravah, prodajalnicah, mlinih, delavnicah, hišni opravi, posodi, orodji, obleki, perilu, dragocenostih, blagu, petroleji, a. o. jih, rokodelski opravi, kmetijskem orodji, hlevih, senikih, skednjih, vozovih, živini, kletih, poljskih pridelkih itd.
2. proti škodi, kedar se ubijejo kristalne velike šipe in zrcala v prodajalnicah, hišah itd.
3. proti škodam in nezgodam, ki se pripetujejo blagu na potu, kedar se pošilja iz enega kraja v drugi;
4. proti nasledkom slučajnih neareč, kakoršne zadevajo lahko vsako delajočo, sprehajajočo se in potujočo osebo itd. in sicer za tri slučaje: za smrt, onemoglost in začasno nesposobnost za delo;
5. na človeško življenje za slučaj smrti ali preživljenja, na zadušbine dohodke, pokojnine, preskrbovanje za starost, dediščine za otroke; slučajni usmrtenja v dvoboji ali vsled samoumora tudi niso izključeni.

Društvo je povrnilo škode, od kar je ustanovljeno, za više od 30.000.000 goldinarjev.

Glavni zastop v Gorici

FERDINAND CANDUTTI.

Okrajno agencijo v Kanalu ima gospod Josip Hömig.